

REACH Україна: Оцінка надзвичайної ситуації у секторі ВСГ

Наслідки обміління Каховського водосховища

Червень 2023 року
Україна

Вихідна інформація

6 червня 2023 року було зруйновано дамбу Каховської гідроелектростанції, що призвело до швидкого обміління Каховського водосховища та затоплення населених пунктів нижче за течією. Станом на 14 червня Каховське водосховище втратило 70% водної маси, що мало суттєвий вплив на водопостачання у населених пунктах Херсонської, Запорізької та Дніпропетровської областей, для яких Каховське водосховище було основним джерелом води. За підрахунками ООН, від нестачі води можуть постраждати близько 700 000 осіб. Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України повідомило про будівництво нового трубопровода довжиною 8 км для відновлення водопостачання у цих громадах, що забезпечить довгострокове рішення цієї проблеми у постраждалих громадах поблизу водосховища. Але короткострокового та середньострокового рішення потребують гострі гуманітарні проблеми, пов'язані з водою, санітарією та гігієною (ВСГ).

Щоб краще зрозуміти вплив обміління Каховського водосховища на навколишні населені пункти, які знаходяться на територіях, підконтрольних Уряду України, Ініціативою REACH було проведено 308 інтерв'ю з ключовими інформантами (KI) у 100 населених пунктах Дніпропетровської, Херсонської та Запорізької областей. Метою даного огляду надзвичайної ситуації є надання швидкої базової інформації на рівні населених пунктів відносно впливу на водопостачання, якості води, а також потреб, пов'язаних з водою, санітарією та гігієною (ВСГ), у постраждалих сільських та міських громадах. Опитування проводилось з 20 по 26 червня 2023 року та відображає загальну ситуацію у секторі ВСГ у цих населених пунктах.

Ключові висновки

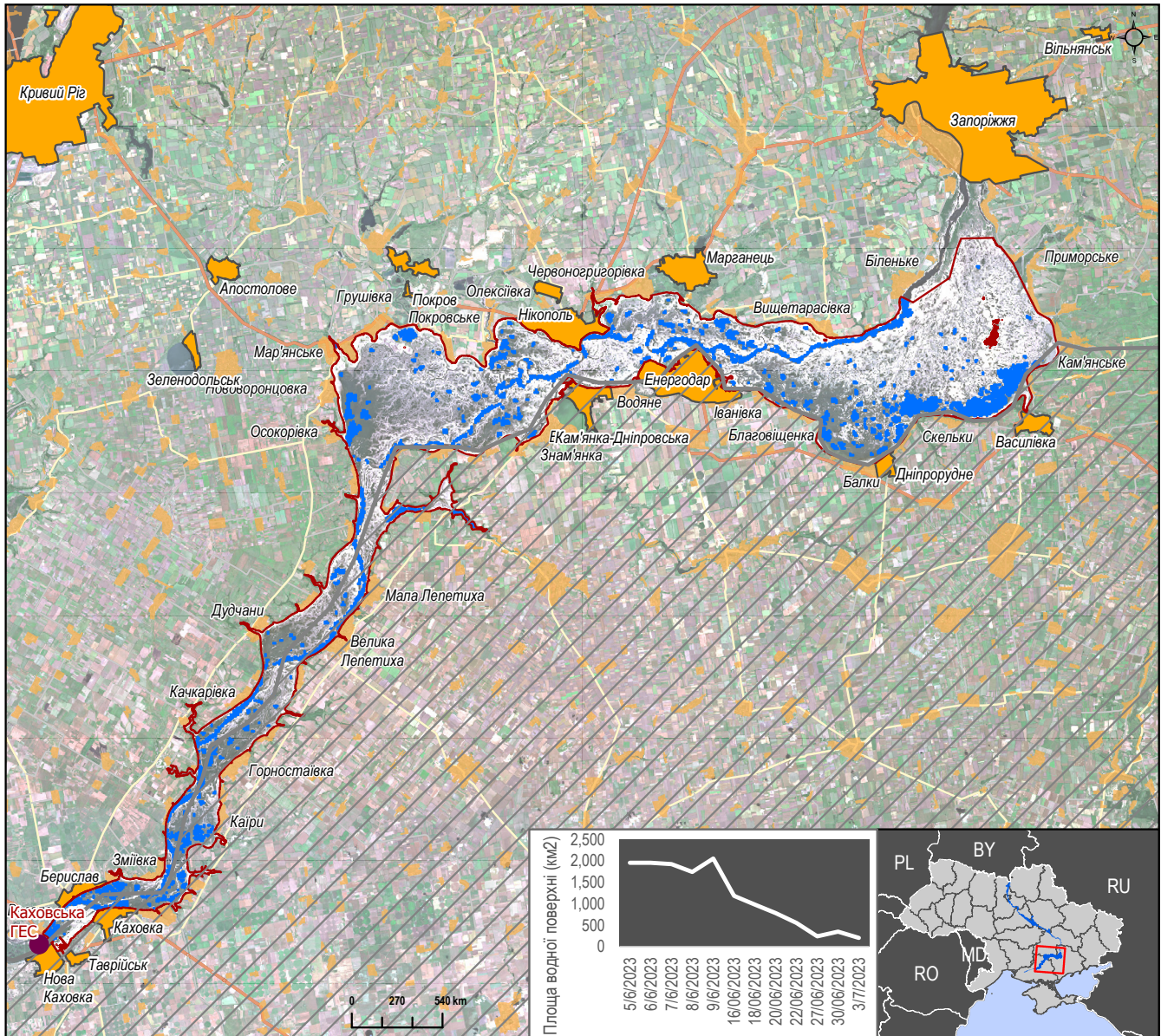
- Обміління Каховського водосховища призвело до перебою у водопостачанні у найближчих населених пунктах, що спричинило дефіцит води, проблеми у сільському господарстві, промислові обмеження, а також мало негативний вплив на довкілля. **На 27 червня у водосховищі залишалось лише 12% води**, та очікується, що цей рівень надалі буде знижуватися, хоча після опадів ізольовані кишені води всередині водосховища можуть іноді заповнюватися водою.
- Населені пункти у Нікопольському та Криворізькому районах сильніше постраждали від обміління водосховища, ніж ті, що знаходяться у Бериславському та Запорізькому районах. Міські населені пункти загалом постраждали сильніше, ніж сільські.**
- Більшість зі 100 досліджених населених пунктів (65%) очікують, що протягом наступних 4-8 тижнів, вплив обміління водосховища на водопостачання буде залишатися таким, яким він був у період збору даних, а **близько чверті (28%) населених пунктів очікують, що відсоток домогосподарств, які здатні задовольняти свої щоденні потреби у воді, зменшиться**. Помітним винятком є м.Нікополь та чотири сусідні населені пункти, які очікують, що доступ до води у домогосподарствах покращиться.
- У 43 зі 100 населених пунктів повідомили про погіршення якості води.** У населених пунктах, які мають катастрофічну або тяжку ситуацію¹ з водопостачанням, а також у міських населених пунктах повідомляли про зміну якості води найчастіше. У інших 57 населених пунктах зазначали, що якість води не змінилася. Зміни, про які повідомлялося, включали дивний колір, смак або каламутність води.
- На момент закінчення інтерв'ю Ініціативою REACH (26 червня) у 13 населених пунктах, рівень ураження яких був катастрофічним або тяжким, повідомили, що ще не отримували допомоги у секторі ВСГ.
- У більшості населених пунктів (57 із 100) повідомили, що потребуватимуть (подальшої) допомоги у секторі ВСГ.** Засоби гігієни були переважно доступні на місцевих ринках та, за словами KI, у наступні 4 – 8 тижнів їх суттєва нестача не очікується, хоча у 32 населених пунктах повідомили про зростання цін на засоби гігієни, що потенційно може вплинути на їх доступність для домогосподарств.

¹ Інформація про індекс тяжкості за 5-бальною шкалою, який Ініціативою REACH було використано для оцінки впливу обміління водосховища на водопостачання, представлена у розділі «Методологія» у кінці документа.

Загальна втрата поверхневих вод

Супутникові знімки, отримані за допомогою Sentinel-3, забезпечують щоденне дослідження Землі у безхмарних умовах, що дозволяє ефективно слідкувати за динамікою процесу пересихання водосховища. До підриву Каховської ГЕС водне дзеркало водосховища (відкрите джерело води) займало площу 1 960 км². Однак, лише за 10 днів після підриву, ця площа зменшилась на 40%. Після 3 тижнів залишилось лише 12% площі водосховища, і цей рівень продовжує знижуватися, що видно на знімку, зробленому 3 липня 2023 року (позначено блакитним на Kartі 1). На знімку чітко зображено русло Дніпра та окремі кишені відкритих водойм, що не поєднані з руслом та поступово висихають, хоча вони періодично можуть наповнюватися водою під час опадів, що спостерігалось 30 червня. Після дощів площа поверхні води збільшилась на 17%, але знову почала зменшуватися після 3 липня. На момент написання даного документу вона складає 205 км².

Карта 1: Площа поверхневих вод Каховського водосховища станом на 3 липня 2023 року

- Площа водної поверхні станом на 3/7/2023
- Площа водосховища до підриву Каховської ГЕС (станом на 3/6/2023)
- Міста
- Сільські населені пункти

- Дороги
- головні
- другорядні
- третьюрядні
- Території, невідконтрольні Уряду України

Джерела геоаналітики:

Фонове зображення: кольорове зображення Sentinel-2, отримане 20 червня 2023 р.
Площа водної поверхні розрахована на основі Водного індексу за знімками Sentinel-3 за період 5 червня - 3 липня 2023, доступного з <https://apps.sentinel-hub.com/>
Водний індекс розраховано за формулою $NDWI = (B17 - B6) / (B17 + B6)$
згідно з <https://doi.org/10.3390/rs14092172>;

Постійні водні об'єкти, дороги, залізниці - ©OpenStreetMap contributors;
Населені пункти - УГП ООН;
Території, невідконтрольні Уряду України станом на 18 червня 2023 р. - <https://liveuamap.com/uk>

Водопостачання та якість води після 6 червня

Водопостачання

Водопостачання у населених пунктах у Нікопольському та Криворізькому районах зазнало сильнішого впливу порівняно з Бериславським та Запорізьким районами. Усі 24 опитані населені пункти у Нікопольському та 23 з 28 у Криворізькому районах зазнали тяжких або катастрофічних наслідків.² У Бериславському районі тільки третина (7 з 21) населених пунктів мали тяжкий або ще гірший рівень проблем із водопостачанням. У Запорізькому районі цей показник склав 6 з 26 населених пунктів. Міські населені пункти загалом зазнали більш серйозного впливу, ніж сільські.

Населені пункти, що постраждали найбільше, мають дві основні характеристики:

Залежність від Каховського водосховища як основного джерела води: в усіх 27 населених пунктах, що опинились у катастрофічній ситуації, та у 25 з 34 населених пунктах, які зазнали тяжких наслідків, повідомили, що водосховище було основним джерелом води. З іншого боку, з 46 населених пунктів, у яких повідомили, що водосховище не було основним джерелом води, тільки 9 зазнали тяжких наслідків, а катастрофічних не було взагалі. У Нікопольському районі в усіх досліджених населених пунктах, окрім одного, зазначали, що водосховище було основним джерелом води. Про це також повідомили в 23 з 28 населених пунктах у Криворізькому районі. У Бериславському районі, де вплив на водопостачання загалом був нижчим (див. Карту 2), тільки у 5 з 21 населених пунктах повідомили, що водосховище було їхнім основним джерелом води. У Запорізькому районі на це вказували у 3 з 26 населених пунктах.

Відсутність альтернативного джерела води: близько третини опитаних населених пунктів (31 зі 100) повідомили, що Каховське водосховище було їхнім єдиним джерелом води. Населені пункти у Нікопольському та Криворізькому районах постраждали найбільше, оскільки 90% (47 з 52 населених пунктів) зазнали тяжких або катастрофічних наслідків. У Бериславському районі у більшій кількості населених пунктів вказували на використання підземних вод (13 з 28 населених пунктів) або інших річок чи ставків (11 з 28 населених пунктів). Підземні води найчастіше використовувалися у якості альтернативного джерела води у районах, де рівень тяжкості наслідків був нижчим (Запорізький та Бериславський райони), хоча у населених пунктах Запорізького району також повідомлялося про використання води з Дніпра.

Карта 2: Залежність від Каховського водосховища та альтернативні джерела води у досліджених населених пунктах

² REACH визначає катастрофічні наслідки як ситуацію, коли усі або більшість домогосподарств у досліджених населених пунктах мають серйозні проблеми із доступом до звичних джерел води та низьку здатність до пом'якшення цих наслідків.

Явного зв'язку між відстанню до водосховища та тяжкістю наслідків не існує. Хоча досліджені населені пункти у Криворізькому районі в середньому знаходяться далеко від водосховища порівняно з іншими районами (41,1км від найближчого берега), вони більше постраждали від проблем із водопостачанням на відміну від населених пунктів у Бериславському районі, які знаходяться ближче (в середньому на відстані 15,6км), але в цілому постраждали менше. Деякі населені пункти, що зазнали тяжкого впливу, знаходяться далеко від водосховища, у той час як ті, що постраждали помірно знаходяться в середньому на однаковій відстані з населеними пунктами, що зазнали катастрофічного впливу.

Труднощі, очікувані у найближчі чотири-вісім тижнів

Відповідаючи на питання про очікування у найближчі 4-8 тижнів щодо зміни відсотка домогосподарств, здатних задовольняти щоденні потреби у воді, у більшості населених пунктів вважали, що ситуація не зміниться (65 зі 100), а близько чверті населених пунктів очікували погіршення ситуації (28 зі 100).

П'ять населених пунктів у Нікопольському районі (Нікополь, Чистопіль, Кам'янське, Придніпровське та Широке) очікують покращення ситуації у наступні 4-8 тижнів. Оскільки в усіх цих населених пунктах повідомлялося про отримання допомоги у секторі ВСГ, це може свідчити про швидке реагування на надзвичайну ситуацію у Нікополі та поблизу нього, що підвищило очікування на покращення ситуації, хоча більшість населених пунктів у Нікопольському районі досі вказують на потребу у подальшій допомозі в секторі ВСГ, за виключенням м. Нікополь, де більшість КІ зазначали, що на момент проведення інтерв'ю не мають більше потреби в отриманні допомоги, пов'язаної з ВСГ.

Карта 3: Очікувані зміни у частці домогосподарств, що мають труднощі з доступом до звичного джерела води

Якість води

Загалом у незначній більшості досліджених населених пунктів повідомили, що якість води не змінилася (57 зі 100). Населені пункти у Нікопольському та Криворізькому районах частіше повідомляли про погіршення якості води, на що також вказували усі міські населені пункти в усіх районах.

У Бериславському районі про зниження якості води повідомили тільки в 1 з 15 сільських населених пунктів та у 3 з 6 міських населених пунктів. У Запорізькому районі про зміну якості води повідомили у 5 з 19 сільських населених пунктів та у 5 з 7 міських населених пунктів. У Криворізькому та Нікопольському районах у половині сільських населених пунктів (20 з 40) та у 9 з 12 міських населених пунктів вказували на проблеми з якістю води. Типи змін, про які повідомили КІ, включали дивний колір (23 з 43 населених пунктів), дивний запах (17) та каламутність (21).

Надзвичайні потреби та отримана допомога, пов'язана з водою, санітарією та гігієною

Орієнтовна кількість осіб у досліджених населених пунктах³

Район (кількість досліджених населених пунктів)	Незначні	Помірні	Тяжкі	Катастрофічні	Загалом
Запорізький (26)	748 750	38 628	13 810	8 600	809 788
Криворізький (28)	2 343	13 557	33 407	684 480	733 787
Бериславський (21)	7 738	9 896	2 638	4 000	24 272
Нікопольський (24)	0	0	37 659	206 603	244 262
Загалом	758 831	62 081	89 831	903 683	1 814 426

За оцінкою чисельності населення на основі даних КІ, близько половини населення (903 683 осіб) на досліджених територіях проживають у населених пунктах, які зазнали катастрофічних наслідків. У таблиці вище представлено сукупну чисельність населення з огляду на тяжкість впливу обміління Каховського водосховища на водопостачання. Загальна кількість населення досліджених населених пунктів, за оцінками КІ, складає близько 1,81 млн. Два міські населені пункти з найбільшою кількістю населення – це м. Запоріжжя (населення близько 725 000), яке згідно з індексом тяжкості по 5-бальній шкалі, мало незначні наслідки, та м. Кривий Ріг (населення близько 635 188), яке зазнало катастрофічних наслідків.

Поточна підтримка та запит на підтримку

Під час збору даних про надання поточної підтримки, пов'язаної з ВСГ, повідомлялося у 72 зі 100 населених пунктів, що свідчить про високий рівень охоплення. Проте у 7 населених пунктах, що мають катастрофічну ситуацію з водопостачанням, а також у 6 населених пунктах, що мають тяжку ситуацію, більшість КІ повідомили, що не отримували допомоги. Це стосується як міських, так і сільських населених пунктів, а це означає, що понад 700 000 осіб можуть потребувати термінової допомоги, пов'язаної з ВСГ.

Деякі населені пункти, які зазнали катастрофічних наслідків, можливо, не отримують допомоги у секторі ВСГ: Покров та Чортомлик (Нікопольський район), а також Відрадне та Комишуваха (Запорізький район). Крім того, у Миколаївці, Кам'янці та Софіївці (Криворізький район) КІ не дали однозначної відповіді щодо поточного надання допомоги у секторі ВСГ, тому можливо, що ці населені пункти також потребують допомоги. Слід зазначити, що КІ повідомляли про ситуацію станом на 26 червня, а з того часу реагування на ситуацію могло вже відбутися. Спеціалісти REACH не завжди могли здійснити триангуляцію повідомлень КІ у період публікації даного звіту.

Як показано на Karti 3, усі п'ять ключових інформантів у Кривому Розі повідомили, що місто не отримувало жодного виду допомоги, пов'язаної з ВСГ, незважаючи на те, що у місті існують серйозні проблеми з водопостачанням. У цьому випадку команді REACH вдалося отримати уточнюючу інформацію від контактних осіб у Кривому Розі та від Заступника Мера, які повідомили, що станом на 4 липня місто отримувало допомогу від UNICEF (встановлення баків з питною водою) та від Уряду України (виділення грошей на будівництво трубопроводу для забезпечення альтернативного водопостачання). Важливо зазначити, що ситуація у Кривому Розі досі викликає занепокоєння, оскільки, за даними КІ, обсяг потреб перевищує рівень допомоги. Зокрема повідомлялося, що місту потрібно більше ємностей з водою та потужні фільтри для очищення води з нещодавно пробурених свердловин.

До населених пунктів з тяжким рівнем наслідків, які, можливо, не отримують допомоги в секторі ВСГ, належать Степове та Красівське (Криворізький район), Лошкарівка (Нікопольський район), Тернувате, Малокатеринівка та Кушугум (Запорізький район). Нижче на карті зазначено рівні тяжкості наслідків для досліджених населених пунктів, а також чи надається наразі допомога у секторі ВСГ для кожного населеного пункту, за інформацією від КІ.

Допомога у секторі ВСГ надається насамперед громадськими організаціями (на це вказували КІ у 47 з 72 населених пунктів) та міжнародними організаціями (42 з 72), а також національним урядом (31) та національними НУО (29). У більшості населених пунктів (57%) вказували на тривалу потребу у допомозі в секторі ВСГ у наступні 4 – 8 тижнів. Це стосується також населених пунктів, які вже отримують допомогу, та населених пунктів з рівнями наслідків від незначного до катастрофічного.

У 28 зі 100 населених пунктів повідомили, що наразі отримують підтримку та подальшої допомоги не потребують:

- 10 з цих населених пунктів знаходяться у Бериславському районі та деякі розташовані біля водосховища (Золота Балка, Новоолександрівка, Качкарівка, Милове, Шляхове та Новоберислав).
- 4 - у Запорізькому районі
- 5 - у Нікопольському, у тому числі м. Нікополь (де також повідомлялося про очікуване покращення ситуації з водопостачанням)
- 9 - у Криворізькому, деякі з яких розташовані на березі р. Інгулець або поблизу неї (Недайвода, Лозуватка, Глеюватка, Христофорівка та Широке)

3. Чисельність населення у досліджених населених пунктах розраховувалась за допомогою середнього значення цифр, вказаних окремими КІ. Хоча Ініціативою REACH було здійснено триангуляцію відповідей з даними щодо кількості населення у довоєнні часи, спеціалісти REACH не змогли перевірити цифри, надані КІ.

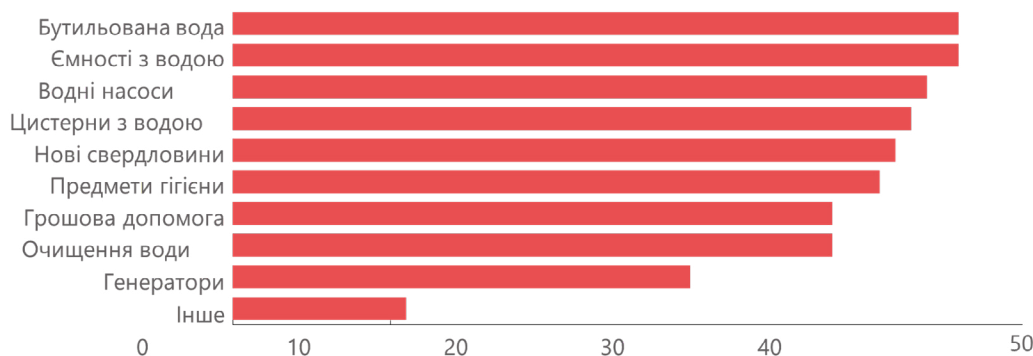
Більшість з цих населених пунктів (17 з 28) відчули тяжкий вплив на водопостачання, хоча тільки 5 з 28 очікували, що ситуація може погіршитися. Це може потенційно вказувати на потребу у більш цільовому підході до надання допомоги, оскільки деякі види допомоги можуть бути більш потрібні, ніж інші. REACH має контакти КІ, які може поширити за запитом.

Карта 4: Рівень тяжкості наслідків за 5 -бальною шкалою та повідомлення про отримання допомоги

На графіку нижче представлено найчастіше згадувані види допомоги, яку потребують населені пункти. І хоча перевага не надається якомусь одному виду допомоги, відповіді свідчать про потребу як у короткостроковому екстремному реагуванні у секторі ВСГ (бутильована вода, цистерни з водою, ємності з водою), так і у довгострокових технічних рішеннях (водяні насоси та нові свердловини). У 41 населеному пункті повідомлялося про потреби у засобах гігієни - досить висока цифра з урахуванням заявленої доступності засобів гігієни на місцевих ринках (см. Розділ 2.2). Це може пояснюватися тим, що у 32 зі 100 населених пунктах повідомили про зростання цін на засоби гігієни, що потенційно означає низьку доступність засобів гігієни у населених пунктах, які їх потребують.

Види необхідної допомоги за кількістю населених пунктів

Доступність засобів гігієни

86% населених пунктів повідомили, що усі основні та неосновні засоби гігієни були в наявності у місцевих магазинах. У даному дослідженні до «основних» відносяться такі засоби гігієни, як туалетне мило, дитячі підгузки, урологічні та гігієнічні прокладки, а до «неосновних» відносяться господарське мило, пральний порошок, шампунь, зубна паста, зубні щітки, гребінці та ємності з водою. Щонайменше один з основних засобів гігієни був недоступним у 7% населених пунктів. Менша частка населених пунктів (4%) вказувала, що попри доступність основних засобів гігієни, деякі неосновні засоби були недоступні. Про дефіцит однаково згадувалося як у міських, так і у сільських населених пунктах.

Райони, у яких населені пункти найчастіше вказували про недоступність засобів гігієни, також найбільш постраждали від обміління водосховища: Софіївка, Вакулове та Лозуватка у Криворізькому районі та Марганець, Кисличувата та Преображенка у Нікопольському районі вказували на відсутність основних засобів гігієни.

У 86% населених пунктів повідомили, що не очікують дефіциту засобів гігієни у наступні 4 - 8 тижнів. Проте у населених пунктах у сільській місцевості частіше вказували на можливий дефіцит основних та неосновних засобів гігієни (11 з 75, або 15%) порівняно з міськими населеними пунктами (2 з 25, або 8%). Найбільше дефіцит очікувався у трьох районах: Бериславський (Дудчани, Новоберислав та Зміївка), Криворізький (Олександрівка та Вакулове) та Нікопольський (Преображенка).

Комунальні послуги

Загалом повідомлялося, що електро- та газопостачання повністю функціонували у відповідно 74% та 71% досліджених населених пунктів, хоча у 11% до 6 червня газу не було. З п'яти досліджених районів найгірші умови з електро- та газопостачанням були у Бериславському районі, де у 9 з 21 досліджених населених пунктів електропостачання було частковим або відсутнім, а у чотирьох було відсутнє газопостачання. Це, ймовірно, пов'язано з тим, що Бериславський район знаходився на лінії фронту та сильно постраждав від бойових дій.

Видалення твердих відходів здійснювалося у повному обсязі у 47% досліджених населених пунктів. Найбільші труднощі з видаленням твердих відходів спостерігалися у Бериславському районі. У 7 з 21 населених пунктах видалення твердих відходів не здійснювалося, а у 6 з 21 здійснювалося частково.

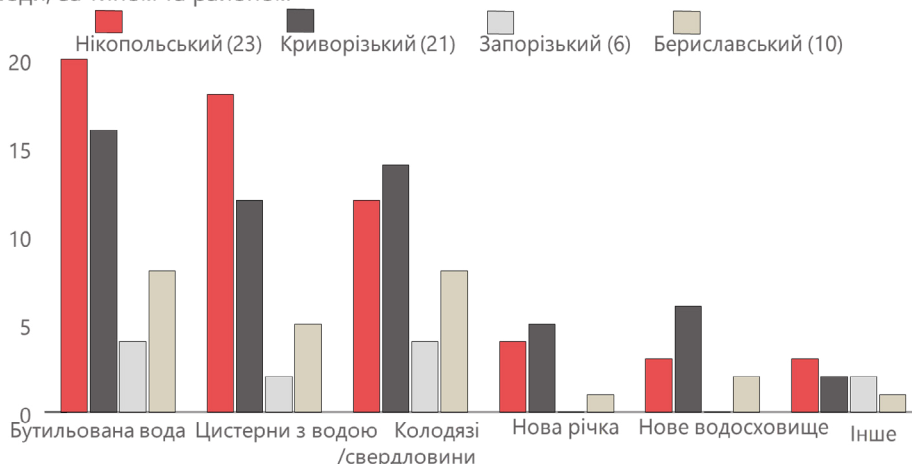
Існують різні типи туалетів у міських та сільських населених пунктах, переважають туалети з вигрібними ямами (84 зі 100). Також часто повідомлялося про використання змивних туалетів: у сільській місцевості більшість з них підключені до окремого септика (50 з 75 населених пунктів), у той час як у міській - до каналізації всередині будинку (19 з 25). Інтенсивне використання туалетів з вигрібною ямою у міській та у сільській місцевості може зменшити потенційні проблеми через обмежений доступ до технічної води, необхідної для використання змивних туалетів. З 82 населених пунктів, які повідомили про використання змивних туалетів (підключених до каналізації всередині будинку або до септика) 14 вказували на те, що здатність до очищення стічних вод після 6 червня знизилась. Усі постраждалі населені пункти знаходяться у Нікопольському та Криворізькому районах та мають однакову кількість міських та сільських населених пунктів.

Альтернативні джерела води та довгостроковий вплив

В населених пунктах усіх досліджених районів повідомили, що після 6 червня виникла потреба пошуку альтернативних джерел води. Особливо великою була частка таких населених пунктів у Нікопольському (23 з 24) та Криворізькому (21 з 28) районах. У міських населених пунктах частіше доводилося шукати альтернативні джерела води, ніж у сільських. Особливо це стосується Запорізького району, де 90% (17 з 19) сільських населених пунктів повідомили, що не потребують альтернативного джерела води порівняно з міськими населеними пунктами у цьому районі, де 71% (5 з 7) повідомив, що така потреба існує.

Найчастіше використовувались такі альтернативні джерела води, як бутильована вода, цистерни з водою та нові колодязі. У таких районах, як Криворізький та Нікопольський, де потреби у секторі ВСГ особливо великі,

Кількість населених пунктів, що повідомили про потребу в альтернативних джерелах води, за типом та районом

була необхідність в оперативному забезпеченні цистернами з водою та бутильованою водою, але також застосовувались довгострокові рішення (створення нових колодязів).

Відстань, на якій знаходяться населені пункти, що в якості альтернативного джерела вказали на цистерни з водою, значно відрізнялась. Середня відстань складала 25 км, найменша – 2км, а найбільша – 110км. Найбільшу відстань було зазначено у Нікополі (100км) та у Бериславському районі (Трифонівка, 110км) та (Калинівське 102км).

Інші наслідки обміління Каховського водосховища

Зниження рівня води у Каховському водосховищі [негативно вплине](#) на забезпечення водою сільськогосподарського та промислового виробництва. Фермери, які використовують водосховище для зрошення, матимуть труднощі з врожаєм та забезпеченням продуктивності сільського господарства, тваринництва та рибальства.

Виробничі процеси, виробництво електроенергії та інша промислова діяльність, що потребують значної кількості води, у таких промислових містах, як Нікополь, Марганець та Кривий Ріг, можуть бути обмежені через зменшення водних ресурсів. Також висихання водосховища може мати екологічні наслідки для місцевої екосистеми та біорізноманіття.

Зниження рівня води призвело до порушення середовищ існування водних рослин та тварин, зокрема у національних парках «Кам'янська Січ» та «Великий Луг», наслідком чого може стати дисбаланс в екосистемі та потенційна втрата місцевих видів.

Методологія

У період з 20 по 26 червня Ініціативою REACH спільно з Київським міжнародним інститутом соціології (KMIC) було проведено 308 інтерв'ю з ключовими інформантами по телефону у 100 населених пунктах. REACH визнає, що географічне охоплення цього дослідження обмежене територіями, підконтрольними Уряду України, які знаходяться на правому березі Каховського водосховища. Спеціалісти REACH не мали змоги провести дослідження у населених пунктах на територіях, тимчасово підконтрольних Російській Федерації. Населені пункти обиралися за 3 критеріями: відносна близькість до водосховища, кількість населення до початку війни щонайменше 400 осіб та адміністративний статус, що дозволяє об'єднати центри усіх громад та районів у чотири райони, які знаходяться найближче до водосховища (Бериславський, Криворізький, Нікопольський та Запорізький) на підконтрольних Уряду України територіях. У кожному населеному пункті було проведено 3 ІКІ, у тому числі серед адміністративних і муніципальних органів влади та представників компаній з водопостачання на комунальних послуг. У чотирьох районних центрах було проведено 5 ІКІ для врахування більшої кількості населення. Потім відповіді ІКІ були узагальнені до рівня населеного пункту відповідно до правила більшості у випадку питань з одним варіантом відповіді та накопичення у випадку питань з кількома варіантами відповідей. Висновки у даному Звіті ґрунтуються на інтерв'ю з ключовими інформантами, що проводилися з 20 по 26 червня 2023 року, та мають вважатися виключно індикативними. Сукупний набір даних є загальнодоступним, з ним можна ознайомитись за [посиланням](#). Неструктуровані дані можуть бути надані за запитом.

Оцінка тяжкості наслідків на рівні населеного пункту: індекс тяжкості за 5-бальною шкалою

Щоб оцінити та порівняти вплив обміління Каховського водосховища на водопостачання у населених пунктах, Ініціативою REACH було розроблено індекс, визначений у даному документі як індекс тяжкості за 5-бальною шкалою. Для розрахунку цього індексу було використано п'ять показників та оцінка відповідей для визначення рівня тяжкості наслідків:

- 1) Зазначений вплив обміління водосховища на джерела води,
- 2) Труднощі з доступом до води після 6 червня,
- 3) Обсяг зазначених труднощів у населеному пункті,
- 4) Потреба в альтернативних джерелах води
- 5) Очікування щодо наступних 4-8 тижнів.

Для кожного населеного пункту було визначено рівень наслідків від «жодних/мінімальні» до «незначні», «помірні», «тяжкі» або «катастрофічні». REACH визначає катастрофічні наслідки ситуацію, де усі або більшість домогосподарств у досліджених населених пунктах мають серйозні проблеми із доступом до звичних джерел води та низьку здатність до пом'якшення цих наслідків.

На Картах 3 та 4 представлено рівні індексів тяжкості за 5-бальною шкалою для усіх досліджених населених пунктів.

Ініціатива REACH

Метою Ініціативи REACH є допомога у розробці інформаційних інструментів та продуктів, які покращують здатність гуманітарних організацій приймати рішення на основі фактичних даних в контексті надзвичайних ситуацій, відновлення та розвитку. Методології, які використовує REACH, передбачають збір первинних даних та поглиблений аналіз. Діяльність REACH відбувається в рамках механізмів міжвідомчої координації надання гуманітарної допомоги. REACH – це спільна ініціатива організацій Ініціативи IMPACT, ACTED та Програми оперативного застосування супутникової інформації Навчального і науково-дослідного інституту ООН (UNITAR-UNOSAT).